

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
Кафедра державознавства і права**

**ПРОГЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ:
ДОСВІД ДЛЯ СУЧАСНОГО
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ**

**Матеріали Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції,
присвяченої 100-річчю ІУ Універсалу Української Центральної Ради
(29 березня 2018 р.)**

Київ-2018

УДК 340.0(477):351
П 78

Схвалено
рішенням Вченої ради Національної академії державного управління при
Президентові України № 259/5-13 від 25 квітня 2018 р.

Редакційна колегія:

Н.Г.Плахотнюк, к.ю.н., доцент, заслужений юрист України
С.Д.Дубенко, к. ю.н., доцент, заслужений працівник освіти України
В.І.Мельниченко, к.і.н., доцент

П 78 Проголошення незалежності Української Народної Республіки: досвід для сучасного державотворення : матеріали Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю ІУ Універсалу Української Центральної Ради (29 березня 2018 р.). – К.: НАДУ при Президентові України, 2018.- 80 с.

УДК 340.0(477):351

*Тези доповідей друкуються в авторській редакції.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

Адреса редакції: Україна, 03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 20, к. 129
Тел.: (044) 456-04-18
E-mail: pravo_nadu@ukr.net

© Національна академія державного управління
при Президентові України, 2018.

5132/5496 (1342); у 2015 році – 4788/5077 (1757); у 2016 році – 4183/4320 (1509), у 2017 році – 3257/3156 (1520).

Ці дані свідчать, що виникла загальна тенденція до зменшення зацікавленості як органів державного управління так і самої громадськості щодо її участі в процесах державного управління. І зміна ситуації на краще пов'язується не з прийняттям нових чи внесенням змін до чинних нормативно-правових актів, а скоріше з формуванням, в тому числі державою, у громадян активної громадської позиції та підтримання її.

Список використаних джерел

1. *Барабаш Ю.* Питання демократії в правових позиціях Конституційного Суду України / Ю.Барабаш // Вісн. Конституц. Суду України. – 2011. - № 4-5. – с. 82-87

Сергій ПРИЛПКО

к.е.н., доцент, докторант кафедри публічного управління та публічної служби НАДУ при Президентіві України

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ОБСЛУГОВУЮЧОЇ КООПЕРАЦІЇ У СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ УКРАЇНИ

Важливим компонентом аграрних відносин на селі є кооперація як суспільно-економічне явище в країні. Історія становлення кооперативних відносин й кооперативний досвід можуть бути використані у практичній діяльності. З урахуванням кращих традицій минулого кооперація може відіграти важливу роль у процесі розвитку аграрної політики держави [1, с. 5].

Обслуговуюча кооперація набула масового поширення і розвитку в кінці XIX – на початку XX століття. Кооперативний рух в Україні існує майже 140 років. У той період часу українські кооператори більшою мірою зосереджували свою увагу на гуманістичному, соціально-культурному аспекті кооперації, що сприяло національному самоутвердженню українського народу, його матеріальному піднесенні, духовному вивільненню [2, с. 135-137]. Типовими сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами були сільськогосподарські товариства, що почали функціонувати в українських губерніях з кінця XIX ст. Діяльність таких товариств була зосереджена у сприянні інтересам своїх членів у сільськогосподарському виробництві, а саме: придбанні необхідних засобів, збуті продукції, підвищенні ефективності господарювання. До членів товариств входили фізичні і юридичні особи, сфера діяльності яких була безпосередньо пов'язана із сільським господарством. Масове поширення кооперативного руху почалося з 1908 р. із прийняттям типового статуту сільськогосподарського товариства, який передбачав їх спрощену процедуру реєстрації. Таким чином, на 1 січня 1912 р. в Україні вже

здійснювали свою діяльність 34 кооперативів, а у 1915 р. їх кількість досягнула понад 100 одиниць. Послугами сільськогосподарських товариств користувалися їх члени як з одного села, так і з окремого повіту. В Україні до 1918 р. функціонували закупівельні, збутові, переробні та багатофункціональні сільськогосподарські товариства [3, с. 135-137].

У добу піднесення національної та соціальної боротьби українського народу протягом 1917-1920 рр. кооперативний рух набув широкого розповсюдження. Суспільні процеси, які відбувалися в роки Української революції, значно покращили умови діяльності кооперативних організацій. Затвердження «Положення про кооперативні товариства та їх спілки» сприяло створенню нових кооперативів та кооперативних союзів в Україні. Всеукраїнські кооперативні з'їзди, що відбулися у квітні і вересні 1917 року, висловились за створення власних загальнонаціональних українських центрів кооперації. Свою роботу розпочали всеукраїнські кооперативні спілки. Кооперативні установи фінансували різноманітні українські і загальноросійські соціалістичні партії, проводили агітаційну роботу, впливаючи цим на політичне життя в країні. Відомі кооперативні діячі брали безпосередню участь у створенні Центральної Ради, проведенні Національного Конгресу, селянського з'їзду, обіймали ключові посади в Генеральному Секретаріаті та багатьох місцевих адміністраціях. Кооперація у той час була середовищем, з якого йшло поповнення національно свідомих, знайомих з організаційно-управлінською діяльністю кадрів для новостворених революційних органів влади. У 1918 року на Всеукраїнському кооперативному з'їзді прийнято програму, якою було передбачено створення нових національних кооперативних центрів. Завдяки впровадженню заходів кооперативна мережа налічувала від 14 до 18 тис. організацій з майже 7 млн. членів, а кількість їх союзів перевищувала за 200 одиниць. У квітні 1920 року розпочала роботу Всеукраїнська кооперативна спілка («Центроспілка»), яка об'єднала у своєму складі всі загальнонаціональні центри кооперації і таким чином довершила управлінську структуру кооперативної системи країни [4]. Негативним виявся той факт, що спеціальні радянські декрети стали унеможливлювати, а в деяких випадках, і припиняти існування найважливіших кооперативних центрів [5, с. 49]. У 1920 році в УСРР розпочалися заходи з одержавлення кооперації відповідно до декретів Раднаркому РСФРР «Про споживчі комуни» від 20 березня 1919 року та «Про об'єднання всіх видів кооперативних організацій» від 27 січня 1920 року. У результаті впровадження вказаних декретів у дію, самодіяльна кооперативна система України була зруйнована. Однак, разом із великою популярністю кооперації серед широких верств населення, її швидке відродження відбулося на початку 20-х років в умовах розвитку нової економічної політики [4].

Отже, у кінці XIX – на початку XX століття у сільських територіальних громадах України кооперативний рух набув масового поширення. Розвиток обслуговуючої кооперації здійснювався переважно через створення сільськогосподарських товариств. Протягом 1917-1920 рр. відбувався період

становлення кооперації як соціально-економічного явища, що підтверджується існуванням від 14 до 18 тис. кооперативних організацій з майже 7 млн. їх членів, великих кооперативних союзів та центрів розвитку кооперації.

Список використаних джерел

1. *Пантелеймоненко А.О.* Аграрна кооперація України: теорія і практика: монографія. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 347 с.
2. *Половець В.М.* Історія кооперації Лівобережної України. – К. Глобус, 2001 р. – [Електронний ресурс] Режим доступу : <https://refdb.ru/look/2150649-pall.html>
3. *Пантелеймоненко А.О.* Становлення кооперації в українському селі: історико-економічні аспекти: монографія. – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2006. – 227 с.
4. *Фареній І.А.* Український кооперативний рух у період 1917-1920 років (історичний аспект): автореф. дис. ... канд. істор. наук : 07.00.01 / Ігор Анатолійович Фареній: [наук. керівник А.Г. Морозов] – Черкаси, 2000. – 15 с.
5. *Каденюк О.С.* Аграрна історія України (з найдавніших часів до сьогодення). Навчальний підручник для студентів ВНЗ аграрної освіти. – Кам'янець-Подільський, 2018. – 310 с.

Олена БЄДОВА

*аспірант кафедри державознавства та права
НАДУ при Президентіві України*

ДО ПИТАННЯ ІНСТИТУЮВАННЯ УРЯДОВОГО ОФІСУ В ПРАКТИЦІ СУЧАСНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ УКРАЇНИ

Актуальність теми полягає в розвитку в сучасний євроінтеграційний період українського державотворення такого органу як Урядовий офіс. Даний орган є унікальним серед організаційних структур державного управління, а тому представляє особливий інтерес для дослідження його як феномену.

Станом на квітень 2018 року в Україні формально існує два Урядових офіси: з питань європейської та євроатлантичної інтеграції (2014) [10] (далі – Урядовий офіс) та координації європейської та євроатлантичної інтеграції (2017) [9] (далі – Урядовий офіс координації). Перш ніж перейти до відмінностей між даними офісами, вважаємо за необхідне зупинитися на ідеї та передумовах виникнення саме такої моделі інституції.

Створення першого Урядового офісу обумовлене ратифікацією у 2014 році Угоди про асоціацію [16] та необхідністю «забезпечення належної організації реалізації завдань у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції» [5], покладених на Кабінет Міністрів України (далі – КМУ).

ЗМІСТ

<i>Іван Розпугуєнко. ІУ Універсал і Україна в системі сучасних геостратегічних орієнтацій (до 100-річчя прийняття Українською Центральною Радою).....</i>	<i>с.3</i>
<i>Петро Ворона, Віктор Ревезук. Полтавці у добу Української Центральної Ради : внесок у відродження України</i>	<i>с.9</i>
<i>Ігор Козюра. Місцева громада: передумови та вплив на революційний рух</i>	<i>с.13</i>
<i>Світлана Горбатюк. Спільні цінності як чинник консолідації суспільства: перспективи вітчизняного державотворення-.....</i>	<i>с.16</i>
<i>Світлана Дубенко. Правове регулювання реформування публічної служби: передумови і напрями удосконалення.....</i>	<i>с.19</i>
<i>Анастасія Іванова. Поняття «федерація» і «суверенітет» для юридичної оцінки універсалів Української Центральної Ради та проголошення Української Народної Республіки.....</i>	<i>с.22</i>
<i>Віктор Мельниченко. Пріоритети вітчизняного державотворення в контексті історичного досвіду (до 100-річчя праці М.С.Грушевського «На порозі нової України»).....</i>	<i>с.25</i>
<i>Наталія Плахотнюк. До питання про легітимацію рішень органів державного управління.....</i>	<i>с.28</i>
<i>Сергій Приліпко. Історія становлення обслуговуючої кооперації у сільських територіальних громадах України.....</i>	<i>с.31</i>
<i>Олена Бєдова. До питання інституювання Урядового офісу в практиці сучасного державотворення України.....</i>	<i>с.33</i>
<i>Наталія Голованова. Уроки періоду революційних перетворень 1917-1921 рр. для інформаційної політики України епохи метамодерну-.....</i>	<i>с.39</i>
<i>Олена Голяшкіна. Історичне значення та уроки Української Революції 1917 – 1921 років.....</i>	<i>с.43</i>
<i>Сергій Гришко. До питання про проблеми і перспективи об'єднання територіальних громад в Україні (на прикладі Броварського району).....</i>	<i>с.45</i>
<i>Вікторія Давидова. Роль реформування місцевого самоврядування у вдосконаленні механізмів державотворення: історичний досвід і сучасність.....</i>	<i>с.48</i>
<i>Ірина Динник. Забезпечення прав людини як умова розвитку держави.....</i>	<i>с.51</i>
<i>Наталія Дяченко. Вітчизняне державотворення : історичні уроки, стан та перспективи.....</i>	<i>с.54</i>
<i>Олексій Кондратенко. Державне регулювання соціального захисту учасників АТО в контексті сучасного державотворення.....</i>	<i>с.57</i>
<i>Ростислав Кравченко. До питання створення організаційної структури державної системи зниження ризику надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.....</i>	<i>с.60</i>
<i>Наталія Лукашук. Енергонезалежність як складова частина сучасного вітчизняного державотворення в контексті історичного досвіду</i>	<i>с.63</i>

<i>Тетяна Марецька. Українська політична система 1917–1921 років : історичний аспект.....</i>	<i>с.66</i>
<i>Олександр Невмержицький. Реалізація сучасної сервісної функції держави у сфері земельних відносин у контексті історичного досвіду України.....</i>	<i>с.70</i>
<i>Ольга Рось. Історичний аспект формування сучасної моделі місцевого самоврядування в Україні.....</i>	<i>с.72</i>

Наукове видання

**ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ
РЕСПУБЛІКИ: ДОСВІД ДЛЯ СУЧАСНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ**

**Матеріали Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції,
присвяченої 100-річчю ІУ Універсалу Української Центральної Ради
(29 березня 2018 р.)**